

Posudek diplomové práce

Ladislava Říhová: *Apoštol Pavel a římské zákony*, 2012

Práce diplomandky bc. Ladislavy Říhové má titul „Apoštol Pavel a římské zákony“. Zabývá se životem a osobou apoštola Pavla, zejména jeho původem a římským občanstvím. Zkoumá líčení procesu s apoštolem v závěrečných kapitolách *Skutků* na pozadí soudobých římských procesních zákonů. Práce se dělí do 4 kapitol. V první kapitole se zabývá otázkami, jak je možné sladit výpovědi o Pavlově židovském původu, místě původu, jeho řemeslu, vytrpěných trestech a pod. s Lukášovou tradicí o Pavlově římském občanství. V druhé kapitole je podán kvalitní stručný přehled římské apelační praxe v období republiky a principátu. Třetí kapitola je věnována líčením jednotlivých procesních fází Pavlova procesu ve *Skutcích*, a to ve srovnání s Lukášovým líčením procesu Ježíšova. Poslední kapitola se zabývá způsoby a důvody Pavlova věznění v průběhu procesu.

Poznámky a náměty k textu práce

Z doporučeních důvodů a pro větší jasnost argumentace by podle mého názoru bylo lepší shrnující závěr 2. kapitoly (2.5 Historicitata a právní korektnost Pavlova procesu) více rozvést a zejména explicitněji formulovat status argumentace, že – pokud jsem pochopil správně – se studiem právního systému začátku principátu nepodařilo nalézt žádný doklad, který by si vynucoval zpochybnění historicity Lukášova líčení procesu.

Téma v kapitolách 3.2.3.2–3 (Předmět a formulace žaloby a Obhajoba delikventa) by bylo zajímavé rozpracovat z pohledu soudobé judiciální rétoriky, zejména statusové teorie.

Námět k diskusi

Zaujalo mě tvrzení na s. 18, že apoštolský dekret je v rozporu s Gal 2,6, a jde tedy buď o Lukášovu fikci, nebo Pavel dekret neznal či odmítal. Podle mého názoru zůstává také další, nezmíněná možnost, že o fikci nejde a Pavel ho znal a respektoval. Pavlovo tvrzení v Gal 2,6 *emoi gar hoi dokúntes úden prosanethento* totiž koresponduje se Sk 15,28 *edoxen... hémín méden pleon epítithesthai hýmín baros*. Výjimka stanovená v Sk 15,29 (modloslužba, smilstvo a požívání krve) je zčásti Pavlem výslovně akceptována (zákaz modloslužby a smilstva koresponduje s Gal 5,19–21), zčásti by narušovala Pavlovu rétorickou strategii: požívání krve

mohl být pro Galatské marginální problém, a jeho zákaz by byl proto irelevantním požadavkem, který by zde v dané argumentační situaci (*erga nomú* versus *akoé pisteós*) pouze rozměňoval Pavlovu argumentaci.

Závěrečné hodnocení

Práci nelze vytknout nic kromě drobných lapsů redakčních (např. označení 3. kapitoly v obsahu i textu římskou číslicí na rozdíl od ostatních kapitol, číslovaných číslicemi arabskými). Autorka pracovala s řeckými a latinskými pramennými texty a s relevantní sekundární literaturou. Navrhuji hodnotit práci známkou **výborně**.

Autorka by se při obhajobě mohla soustředit na některou z mých poznámek, nebo na volné rozvinutí svých závěrů podle vlastního uvážení.

V Praze dne 3.8.2012

Mgr. Jiří Pavlík, Ph.D.